

Анотація на вибірккову навчальну дисципліну «Аналіз соціальних мереж»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань – *05 Соціальні та поведінкові науки*

Спеціальність – *054 Соціологія*

Освітньо-професійна програма – *Соціологія*

Кількість кредитів – *3,5*

Рік підготовки – *3, семестр – 6*

Компонент освітньої програми: *вибірковий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Ляшко Мар'яна Михайлівна, старший викладач кафедри соціології та соціальної роботи, e-mail: mariana.lyashko@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. У сучасному світі попит на вміння аналізувати та інтерпретувати дані соціальних мереж, орієнтовані на різні предметні галузі, такі як соціологія, соціальні комунікації, маркетинг, економіка, психологія, педагогіка, кримінологія тощо надалі зростає. Отже, важливу роль у підготовці конкурентоспроможного фахівця відіграє вивчення аналізу соціальних мереж, яке включає опанування студентами основних понять мережевого аналізу та комп'ютерних програм аналізу соціальних мереж. Ці програмні засоби надають можливість фахівцям з різних галузей, студентам створювати моделі мереж та процесів, що там перебігають, вивчати їхні статистичні та структурні властивості, взаємозв'язок акторів, прогнозувати поведінку мереж, яка визначається зміною структурних властивостей.

2. Метою дисципліни є поглибити фахові знання студентів щодо сучасних підходів до вивчення суспільства – специфічної соціальної реальності, як на теоретичному рівні, так і на рівні прикладних досліджень.

Завдання курсу: ознайомити студентів з теоретико-методологічними засадами формування мережевого аналізу в соціології; виробити навички застосування мережевого аналізу до вивчення явищ української дійсності; сформувані вміння аналізувати феномен соціального капіталу, досліджувати соціальну взаємодію у локальних спільнотах тощо із застосуванням основ мережевого аналізу.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни.

1. Мережевий підхід у вивченні соціальної реальності.
2. Методологічні принципи вивчення соціальних мереж.
3. Збір даних в дослідженнях соціальних мереж.
4. Визначення вибіркової сукупності в дослідженнях соціальних мереж.
5. Представлення мережевих даних.
6. Методи аналізу помітності розташування актора в мережі.

7. Методи аналізу згуртованості.
8. Методи аналізу діапазону та посередництва.
9. Методи аналізу еквівалентності.

4. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

– загальні: здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК01); здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК05); здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК08); здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК09); здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК10);

– фахові: здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів (СК04); здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (СК06); здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефахівців (СК07); здатність використовувати інтернет-ресурси, статистичну інформацію для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності (СК08).

ЛІТЕРАТУРА

1. Демків О.Б. Аналітичні принципи та категорії мережевого аналізу. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна “Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи”. 2004. №621. С. 45-55.
2. Жулькевська О.В. Репрезентативність даних у дослідженнях соціальних мереж. Вісник Київського ун-ту ім. Тараса Шевченка. Серія: Соціологія. Психологія. Педагогіка, 2000. Вип. 8. С. 14–17.
3. Жулькевська О.В. Методичні аспекти аналізу центральності та престижності актора в соціальній мережі. Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: Зб. Наук. пр. Х: Вид. центр ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2002. С. 157–161.
4. Жулькевська О.В. Специфіка застосування мережевого аналізу в соціології. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата соціологічних наук. К.: 2003. 240 с.
5. Сальнікова С.А. Застосування методів мережевого аналізу для вивчення учнівських груп. Крок у науку: Зб. статей I Всеукр. наук. шкільної конф. (з міжнародною участю) 11–12 грудня 2016 року. Т.1 Дніпро: Акцент ПП, 2016. 361 с. С. 329–329.
6. Свеженцева Ю.О. Структуральний аналіз в соціології: Автореферат дисертації на здобуття ступеню кандидата соціологічних наук. Харків. 1995. 23 с.
7. Borgatti P. Stephen, Martin G. Everett, Jeffrey C. Johnson. Analyzing Social Networks. SAGE Publications Ltd; Second edition, 2018. 384 p.